

Gümrükte Gündem

Sercan BAHADIR | Gümrük E. Müfettişi | EY Executive Director-Global Trade

Son 3 ayda “Gümrükte Gündem”i belirleyen en önemli konulardan biri A ve B sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsü Belgelerinin (OKSB) 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılacak olmasıdır. Geçtiğimiz yılda Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) başvuru süreçlerinde bazı aksaklıklar olmuş ve başvuru süreçlerinde çok fazla bir ilerleme kaydedilmemişti. Ancak Aralık (2015) ayı itibarıyla mevcut başvurular değerlendirmeye alınmış ve yeni başvurular kabul edilmeye başlanmıştır. Bu nedenle, mevcut A ve B sınıfı OKSB sahibi şirketlerin YYS almak için hazırlık ve başvuru süreçlerine başladıklarını gözlemlemekteyiz. Bu bağlamda 2016 yılının ana gündem konularından birinin YYS olacağını söyleyebiliriz.

Öte yandan, diğer bir önemli konunun ise Avrupa Birliği Gümrük Kanunu’nda yapılan değişiklik-

lerin bir bölümünün 2016 yılının Mayıs ayında yürürlüğe girecek olması ve bu değişikliklere paralel olarak Türk Gümrük Kanunu’nda da mevzuat açısından uyumun sağlanması olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

1. Birlik Gümrük Kodu’nda Yapılacak Değişiklikler ve Beklentilerimiz

Önümüzdeki aylarda Gümrükte Gündem’i etkileyecek en önemli konulardan olan ve 1 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe girecek olan “Birlik Gümrük Kodu”nda yapılacak değişiklikler ana hatlarıyla aşağıda gösterilmiş olup, bu değişikliklere paralel olarak Türk Gümrük Kanunu’nda da beklenen değişikliklere yer verilmiştir.

Konu	Birlik Gümrük Kodu	Beklentilerimiz
Gümrük Kıymeti	<p>*Gümrük kıymetinin belirlenmesinde esas alınan satış bedelinin tespitinde eşyanın AB gümrük sınırlarına girmeden hemen önceki “son satış bedeli” esas alınacaktır.</p> <p>*D ve E tipi gümrük antrepolarından AB’ye ihraç edilme amacıyla satılan eşyanın satış bedeli AB’ye gerçekleşen satışındaki bedel olarak tanımlanabilecektir.</p>	-

Royalti/Lisans Ücretleri	<p>“Eşyanın satış koşulu olma” durumu için kriterler belirlenmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Satıcı ya da satıcıya bağlı bir kişi alıcıdan bu ödemeyi yapmasını isterse, ▶ Alıcı tarafından yapılan ödeme satıcının sözleşme ile zorunlu kılması üzerine yapılıyorsa, ▶ Eşyaların satışı alıcı tarafından lisansöre royalti veya lisans ödemelerini yapmadan gerçekleşmiyorsa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ 2 seri nolu Gümrük Genel Tebliğinin (Gümrük Kıymeti) bu kapsamda yeniden gözden geçirilmesi ▶ Satış koşulu ve ithal eşyası ile ilgili olma koşulunda Birlik Kodu esas alınması ▶ İmalat ile ilgili «uygun bir paylaşırma sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayalı olma kriteri» gözardı edilmemeli ▶ Royalti/Lisans ödemelerine ilişkin KDV'nin ödemesine ilişkin daha net ve açık bir düzenleme yapılması
Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS)	<p>Yetkilendirilmiş yükümlü sıfatına sahip olan ekonomik operatörlerin yerleşik oldukları, ticari kayıtlarını gerçekleştirdikleri ve kendilerine yakın olan gümrük idarelerine gümrük beyanlarını sunabileceklerdir. Merkezi gümrüklemeyle ilgili bu basitleştirmenin transit beyanlarını kapsamayacağı öngörülmektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Yeşil hat uygulamasının mavi hat kadar hızlı olmasının sağlanması ▶ İthalatta yerinde gümrükleme imkanının sağlanması ▶ YYS şirketlerine gümrük vergilerinin belirlenmesi ve ödenmesi konularında yetki verilmesi ve kolaylık sağlanması ▶ Düzeltme (hatanın telafisi) konusunda YYS şirketlerine ayrı bir imkan sağlanması
Gümrük Rejimleri	<p>* Gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım çeşidi üçe indirilecektir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Serbest Dolaşıma Giriş ▶ Özel Rejimler ▶ İhracat <p>* Özel Rejim çeşidi ise dörde indirilecektir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Transit Rejimi ▶ Depolama (Antrepo, Serbest Bölge) Rejimi ▶ İşleme (Dahilde İşleme, Hariçte İşleme ve Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi) Rejimi ▶ Nihai Kullanım ve Geçici Kabul (Belirli Varış Noktası, Geçici İthalat) Rejimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tek Pencere Sisteminin uygulamaya geçilmesi ▶ Elleçleme faaliyetlerinin geçici depolama aşamasında (ithalat öncesi veya anında) yapılmasına olanak sağlanması ▶ Dahilde işleme rejimine ilişkin yapısal sorunların çözüme kavuşturulması ▶ Rejim işleyişinde hatayı düzeltme imkanlarının genişletilmesi ▶ E-ihracat işlemlerinin uygulanmasına geçilmesi ▶ Piyasa Gözetim ve Denetiminin etkinleştirilmesi

2. Gümrük Yönetmeliğindeki Değişiklikler

Gümrük Yönetmeliği'nde ana hatlarıyla gümrük gözetimi ve kontrolü kapsamında işletmelerin yükümlülükleri, laboratuvar tahliline tabi tutulacak eşya, havayolu ile taşımalara ilişkin basitleştirilmiş usul, antrepodaki eşyanın başkasına devri, geçici depolama yeri işletme izni, antrepo

açma ve işletme izni ile gümrük müşaviri ve yardımcılarının yükümlülükleri konularında değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca, Gümrük Yönetmeliği'nin özellikle antrepoda depolanan akaryakıt ürünlerine ilişkin maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

Birlik Gümrük Kodu'nun yayımlanmasıyla birlikte Gümrük Kanunu ve Yönetmeliğinde kapsamlı değişiklikler yapılacağını yeniden belirtmekte fayda olacağını düşünmekteyiz.

3.Hükümet Programında Dış Ticarete İlişkin Yapılması Öngörülen Değişiklikler

Yeni Hükümet Programında yer alan, dış ticaret işlemlerine ilişkin yapılacak düzenlemelere ait özet bilgiler aşağıdaki tabloda dikkatinize sunulmaktadır.

3 ay içerisinde yapılacaklar	6 ay içerisinde yapılacaklar	1 yıl içerisinde yapılacaklar
Ticaretin Kolaylaştırılmasına İlişkin Anlaşma TBMM'nin onayına sunulacak	<ul style="list-style-type: none"> Elektronik ticaretin geliştirilmesi sağlanacak Gümrüklerde Tek Pencere Sistemi Uygulamaya konulacak GB'nin güncellenmesi çalışmalarına devam edilecek Serbest Bölgelerin cazibesi artırılacak 	<ul style="list-style-type: none"> Dahilde işleme rejimi gözden geçirilecek Piyasa Gözetim ve Denetim Sistemlerinin işleyişi değerlendirilerek etkin bir uygulama mekanizması oluşturulacak E-İhracat Stratejisi de dahil olmak üzere belirlenen alanlarda strateji dokümanları hazırlanacak, mevcut stratejiler güncellenecek

4.Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi ve Tütün Fonu Tutarındaki Değişiklikler

2015/8353 sayılı Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının, Özel Tüketim Vergisi Oran ve Tutarlarının ve Tütün Fonu Tutarlarının Belirlenmesi Hakkında Karar'da özetle;

- a) Bazı eşyalar (Küspe, tam yağlı soya, kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapiyoka, sorgum ve her türlü fenni karma yemler, saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri gibi) 2007/13033 sayılı Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın (II) sayılı listesinden çıkartılıp (I) sayılı listeye eklenmiş ve böylece bu ürünlerin KDV oranı % 1'e düşürülmüştür. Diğer taraftan "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilen gübreler ile gübre üreticilerine bu ürünlerin içeriğinde bulunan hammaddelerin teslimi" de (I) sayılı listeye eklenerek KDV oranı % 18'den % 1'e düşürülmüştür.
- b) Cep telefonu için alınan asgari ÖTV tutarı 120 TL'den 160 TL'ye çıkarılmıştır.
- c) Yabancı tütün ile yurt içinde harmanlanmış ve imal

edilmiş (blended) sigaraların bünyesine giren yabancı tütünün ithali sırasında CİF bedel üzerinden 900 \$/ton şeklinde alınan tütün fonu, 600 \$/ton'a indirilmiştir.

5.Ar-Ge Faaliyetlerinde Gümrük Vergisi Muafiyeti

5746 sayılı Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilecek olan eşya, için gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenecek kâğıtlar ve yapılan işlemler için ise damga vergisi ve harç ödenmeyecektir.

6.Dampinge Karşı Önlemler

Son 3 aylık dönemde yayımlanarak dampinge karşı önlem getirilen eşyalara ilişkin bilgiler aşağıda dikkatinize sunulmaktadır.

- Çin menşeli salon tipi sıcak ve soğuk hava cihazlarının ithalatında dampinge karşı kesin önlem getirildi.
- Çin menşeli demir (dökme demir hariç) ve çelikten dikişsiz çekme boruların ithalatında dampinge karşı geçici önlem getirildi.
- Vietnam menşeli granit ithalatında dampinge karşı kesin önlem getirildi.
- Mısır menşeli polistirenlerin ithalatında dampinge karşı kesin önlem getirildi.